

Vyhodnotenie dodržiavania zmluvných povinností prijímateľov v rámci projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov v skrátenom programovom období 2004 – 2006

V zmysle *Koncepcie systému finančného riadenia štrukturálnych fondov* na skrátené programové obdobie 2004 – 2006 sú riadiace, resp. sprostredkovateľské orgány povinné vykonávať monitorovanie projektov **minimálne po dobu 5 rokov od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluvy o poskytnutí NFP“)** za účelom zachovania povahy projektov v súlade s čl. 30 Nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 ustanovujúceho všeobecné pravidlá o štrukturálnych fondoch.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR prostredníctvom **sekcie Agentúra na podporu regionálneho rozvoja** zabezpečuje ex post (následné) monitorovanie projektov nasledovných programov skráteného programového obdobia 2004 – 2006:

- *Operačný program Základná infraštruktúra, Priorita 3: Lokálna infraštruktúra (ďalej len „OP ZI Priorita 3“);*
- *Jednotný programový dokument NUTS II - Bratislava Cieľ 2 (ďalej len „JPD 2“);*
- *Program Iniciatívy Spoločenstva INTERREG IIIA Slovenská republika – Česká republika, Program Iniciatívy Spoločenstva INTERREG IIIA Poľsko - Slovenská republika, Program Iniciatívy Spoločenstva INTERREG IIIA Rakúsko - Slovenská republika, Program susedstva Maďarsko – Slovensko – Ukrajina (ďalej len „INTERREG IIIA“).*

Ex post monitorovanie ukončených projektov sa uskutočňuje dvomi základnými spôsobmi: administratívne ex post monitorovanie, ex post monitorovanie na mieste.

V rámci administratívneho monitorovania projektov po ukončení ich realizácie sú koneční prijímatelia/prijemcovia pomoci (ďalej len „prijímatelia“) v súlade s uzatvorenými Zmluvami o poskytnutí NFP povinní raz ročne v stanovenom termíne zasielať Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:

- **skrátenú monitorovaciu správu** (platí pre OP ZI Priorita 3);
- **dotazník o stave projektu po ukončení jeho realizácie** (platí pre JPD 2).

Predmetná správa a dotazník sú následne predmetom formálnej a vecnej kontroly zo strany ministerstva, ktoré ich vyhodnocuje vo vzťahu k skutočnému plneniu stanovených indikátorov dopadu v nadväznosti na indikátory výstupu a výsledku a plnenie horizontálnych indikátorov.

Predmetom ex post monitorovania na mieste je predovšetkým **overenie dodržiavania zmluvných podmienok** zmluvy o poskytnutí NFP, ku ktorým sa prijímateľ zaviazal, t. j. najmä overenie: **dosiahnutia cieľov a výstupov projektu; uchovávaní kompletnej dokumentácie; publicity EÚ; vlastníckych vzťahov k výstupom projektu a ich poistenie; formy pokračovania projektových aktivít po ukončení realizácie projektu; funkčnosti, spôsobu a zabezpečenia riadnej prevádzky** (v prípade investičných projektov); finančnej udržateľnosti projektu, resp. **dosahovania príjmov z projektu; cezhraničného efektu**, v prípade projektov cezhraničnej spolupráce.

V roku **2010** boli zo strany **Agentúry na podporu regionálneho rozvoja** uskutočnené ex post monitorovacie kontroly na mieste celkovo **161 ukončených projektov** skráteného programového obdobia 2004 – 2006, z toho 85 projektov OP ZI Priorita 3, 19 projektov JPD 2 a 57 projektov INTERREG IIIA.

Vyhodnotenie zistení a uplatnenie opatrení na nápravu v roku 2010

V rámci výkonu ex post monitorovania na mieste boli v priebehu roka 2010 **najčastejšie identifikované nasledovné zistenia**

- 1.) nekompletná dokumentácia k projektu (nepreukázanie časti dokumentácie, príp. len elektronická archivácia);
- 2.) nedostatočné dodržanie povinnosti zabezpečiť, aby aj po skončení realizácie projektu bolo miesto realizácie projektu trvalo označené oznámením, že na realizácii projektu sa spolupodieľala Európska únia;

- 3.) nedodržanie oznamovacej povinnosti prijímateľa oznámiť riadiacemu, resp. sprostredkovateľskému orgánu každú poistnú udalosť na majetku spolufinancovanom na základe zmluvy o poskytnutí NFP;
- 4.) nedodržanie povinnosti prijímateľa poistiť zhodnotený/nadobudnutý majetok pre prípad poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd po dobu trvania zmluvného vzťahu založeného na základe zmluvy o poskytnutí NFP (nepoistenie majetku, oneskorené poistenie majetku, zrušenie poistenia majetku);
- 5.) nedodržanie povinnosti písomne oznámiť všetky zmeny a skutočnosti, ktoré majú vplyv alebo súvisia s plnením zmluvy o poskytnutí NFP alebo akýmkoľvek spôsobom zmluvy o poskytnutí NFP týkajú alebo môžu týkať (zmena štatutára, zmena sídla, zmena názvu a pod.);
- 6.) poškodený majetok nadobudnutý v rámci projektu;
- 7.) nevyužívanie nadobudnutého majetku, príp. nefunkčnosť webovej stránky vytvorenej z projektu;
- 8.) nezaradenie výstupov projektu do majetku prijímateľa;
- 9.) zmena majetkovoprávných vzťahov k nehnuteľnostiam vzťahujúcim sa k realizácii projektu a jej neoznámenie riadiacemu, resp. sprostredkovateľskému orgánu (prevod príslušných nehnuteľností z dlhodobého prenájmu do majetku prijímateľa);
- 10.) uvalenie ťarchy na majetok nadobudnutý/zhodnotený z projektu;
- 11.) nenaplnenie plánovaných hodnôt merateľných ukazovateľov dopadu;
- 12.) výstupy projektu neboli zo strany prijímateľa protokolárne odovzdané;
- 13.) nesúlad medzi počtom obstaraných a preukázaných kusov nadobudnutého majetku;
- 14.) nezabezpečenie trvalosti projektu v súvislosti so zánikom zariadenia, v ktorom bol projekt realizovaný;
- 15.) možné neoprávnené využívanie výstupov projektu zo strany a v prospech tretích osôb ako potenciálne riziko projektu;

V rámci výkonu ex post monitorovania na mieste v roku 2010 boli zo strany prijímateľov **najčastejšie prijaté nasledovné opatrenia na nápravu zistených nedostatkov:**

- 1.) skompletizovanie dokumentácie k projektu a zaslanie fotodokumentácie o jej fyzickej archivácii, príp. vysvetlenie dôvodov chýbajúcej časti dokumentácie;
- 2.) umiestnenie pamätnej plakety, resp. informačného plagátu zabezpečujúceho publicitu EÚ v mieste realizácie projektu;
- 3.) bezodkladné poistenie nadobudnutého/zhodnoteného majetku, príp. vysvetlenie prekážok riadneho poistenia majetku;
- 4.) zabezpečenie opravy poškodeného majetku tak, aby mohol slúžiť stanovenému účelu;
- 5.) opätovné sprevádzkovanie majetku v zmysle plánovaného účelu;
- 6.) dodatočné zaradenie výstupov projektu do účtovníctva, resp. majetku prijímateľa;
- 7.) vysvetlenie zmien majetkovoprávných vzťahov k nehnuteľnostiam vzťahujúcim sa k realizácii projektu;
- 8.) zrušenie ťarchy na majetok nadobudnutý/zhodnotený z projektu;
- 9.) dodatočné protokolárne prevzatie majetku do užívania partnera projektu;
- 10.) podanie odôvodneného vysvetlenia zisteného nesúladu;
- 11.) odstúpenie od príslušnej zmluvy o poskytnutí NFP.

V zmysle Ročného plánu ex post monitorovania na mieste je na rok 2011 **Agentúrou na podporu regionálneho rozvoja** plánovaný výkon spolu 160 kontrol na mieste projektov skráteného

programového obdobia 2004 – 2006 spadajúcich do pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako riadiaceho, resp. sprostredovateľského orgánu príslušných programov.